

Czy prawo konkurencji może ułatwić korzystanie z infrastruktury?

Monika Tomczak-Górlikowska
adwokat

Miller, Canfield, W. Babicki, A.Chelchowski i Wspólnicy Sp. k.

MICHIGAN

ILLINOIS

FLORIDA

NEW YORK

CANADA

CHINA

POLAND

MEXICO

**MILLER
CANFIELD**

PLAN PREZENTACJI

- ▶ Regulacja *ex ante* a regulacja *ex post*;
- ▶ Podstawowe aspekty doktryny „*essential facilities*” – doktryny dostępu do urządzeń kluczowych;
- ▶ Przykłady zastosowania doktryny „*essential facilities*” w praktyce organów ochrony konkurencji UE, Komisji Europejskiej i sądów;
- ▶ Odpowiedź na kluczowe pytanie w sprawie zastosowania doktryny dostępu do urządzeń kluczowych

REGULACJA *EX ANTE* A REGULACJA *EX POST*

- ▶ Czy prawo konkurencji powinno być stosowane na rynkach objętych regulacją *ex ante*?
- ▶ Czy wystarczająca jest sama regulacja *ex ante* lub *ex post*?
- ▶ Równoległe działania regulatorów i organów ochrony konkurencji na rynkach liberalizowanych

PODSTAWOWE ASPEKTY DOKTRYNY DOSTĘPU DO URZĄDZEŃ KLUCZOWYCH

- ▶ "Podmiot, który posiada pozycję dominującą na rynku świadczenia usług stanowiących urządzenie kluczowe i samemu wykorzystuje to urządzenie kluczowe [...], oraz który odmawia dostępu innym przedsiębiorstwom do tego urządzenia bez żadnego obiektywnego uzasadnienia lub udziela im prawa dostępu na zasadach mniej korzystnych niż te, które stosuje wobec własnych usług, narusza art. [102] jeżeli inne warunki określone w tym artykule są spełnione"; Sprawa *Sea Containers v. Stena Line Sealink*. Pkt 66

DOKTRYNA DOSTĘPU DO URZĄDZEŃ KLUCZOWYCH – WARUNKI ZASTOSOWANIA

- ▶ Dotyczy działań podmiotów o pozycji dominującej
- ▶ Na tym rynku występują urządzenia o charakterze kluczowym, które kontroluje podmiot dominujący;
- ▶ Duplikacja urządzeń kluczowych jest niemożliwa z powodów technicznych, prawnych lub ekonomicznych (koszty);
- ▶ Zapewnienie dostępu jest technicznie możliwe
- ▶ Podmiot dominujący odmawia dostępu na rozsądnych warunkach lub utrudnia dostęp;

DOKTRYNA DOSTĘPU DO URZĄDZEŃ KLUCZOWYCH – WAŻNE ASPEKTY

- ▶ Doktryna znajduje najczęściej zastosowanie na rynkach wcześniej zmonopolizowanych;
- ▶ Formy ograniczania dostępu mogą przybierać bardzo różne formy;
- ▶ Stosowanie środków zabezpieczenia tymczasowego jako ważny element skuteczności prawa konkurencji w odniesieniu do dostępu do infrastruktury;

DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY LOTNISK

- ▶ *Aeroporti di Roma (ADR)* – dostęp do infrastruktury lotniska Ciampino i Fiumicino
- ▶ Przewoźnicy lotniczy wskazywali, że w ich ocenie ADR stosuje cen nadmierne wygórowane oraz praktykę *margin squeeze* w odniesieniu do zapewnienia dostępu do infrastruktury lotnisk w Rzymie (tankowanie paliwa, wynajem powierzchni, dostęp do centralnej infrastruktury lotniska);
- ▶ Włoski organ ochrony konkurencji (Autorità garante della concorrenza e del mercato AGCM) przeprowadził uważną ekonomiczną analizę opłat stosowanych przez ADR wobec przewoźników lotniczych (towarowych) i uznał niektóre z tych opłat za wygórowane;
- ▶ Opłaty stosowane przez ADR podlegają zatwierdzeniu przez organy rządowe;

PROGRAM KOMPUTEROWY JAKO INFRASTRUKTURA KLUCZOWA

- ▶ Francuski organ ochrony konkurencji (Conseil de la Concurrence) przyjął zobowiązania od *Nouvelles Messageries de la Presse Parisienne* (NMPP) – podmiotu zajmującego się dystrybucją prasy we Francji w odniesieniu do dostępu do programu komputerowego dla dystrybutorów prasy;
- ▶ MLP podmiot konkurencyjny wobec NMPP twierdził, że NMPP odmawia mu bezpośredniego połączenia jego programu z programem komputerowym stosowanym przez NMPP..
- ▶ NMPP zobowiązało się do zapewnienia dostępu do programu Presse 2000 i do aktualizowania go z uwzględnieniem MLP.

DANE DOTYCZĄCE WYŚCIGÓW KONNYCH JAKO INFRASTRUKTURA KLUCZOWA

- ▶ BHB (British Horseracing Board) jest podmiotem koordynującym wyścigi konne i posiadającym bazę danych z informacjami dotyczącymi wyścigów;
- ▶ Attheraces (ATR) jest organizatorem zakładów bukmacherskich. ATR wniosła pozew do High Court of Justice twierdząc, że BHB nadużywało pozycji dominującej poprzez groźbę odmowy dostawy informacji dotyczących wyścigów konnych oraz poprzez narzucanie nieuczciwych cen;
- ▶ w czerwcu 2005 r. ATR uzyskało zabezpieczenie tymczasowe na czas trwania postępowania, a następnie High Court of Justice wydał wyrok stwierdzający, iż BHB nadużywało swojej pozycji dominującej poprzez ograniczanie dostępu do danych dotyczących wyścigów konnych;
- ▶ Jest to jedna z pierwszych spraw, w których zastosowano w Wielkiej Brytanii doktrynę „essential facilities”

DOSTĘP DO URZĄDZEŃ KLUCZOWYCH NA RYNKU SPRZEDAŻY ENERGII ELEKTRYCZNEJ

- ▶ Hiszpański organ ochrony konkurencji (Comisión Nacional de la Competencia) stwierdził nadużycie pozycji dominującej przez spółki działające na rynku dystrybucji energii elektrycznej i nałożył karę w łącznej wysokości 35,8 mln Euro. (Centrica/ Electra de Viesgo, Endesa/Union Fenosa);
- ▶ Podmiot działający na rynku sprzedaży energii elektrycznej (Centrica Energia) twierdził, iż dystrybutorzy ograniczają mu dostęp do informacji dotyczących punktów dostępu konsumentów;
- ▶ Rynek sprzedaży energii elektrycznej i rynek dystrybucji energii elektrycznej są rynkami regulowanymi;
- ▶ Hiszpański organ ochrony konkurencji stwierdził, że Centrica napotykała na trudności w wykonywaniu przysługującego jej prawa do uzyskania bezpłatnej, bezwarunkowej i pełnej informacji dotyczącej punktów dostępu, bez żadnego obiektywnego uzasadnienia.

RYNEK USŁUG DOSTĘPU DO SZEROKOPASMOWEGO INTERNETU

- ▶ W dniu 1 marca 2010 r. Komisja Europejska skierowała do Telekomunikacji Polskiej S.A. pisemne zgłoszenie zastrzeżeń (*Statement of Objections*)
- ▶ Domniemane nadużycie pozycji dominującej przez Telekomunikację Polską dotyczy polskiego rynku hurtowych usług szerokopasmowego dostępu do Internetu.
- ▶ Zdaniem Komisji, w wyniku praktyk TP konkurenci musieli przechodzić czasochłonne i uciążliwe procedury, aby uzyskać dostęp do sieci. Komisja twierdzi, że alternatywni usługodawcy musieli borykać się między innymi z opóźniającą strategią TP S.A., która żądała od nich spełnienia nieracjonalnych warunków i odmawiała im dostępu do informacji niezbędnych do podejmowania prawidłowych decyzji gospodarczych oraz sprawnego funkcjonowania w tej branży.

RYNKI, NA KTÓRYCH DOKTRYNA ESSENTIAL FACILITIES NAJCZĘŚCIEJ ZNAJDUJE ZASTOSOWANIE

- ▶ Sektor energetyczny (linie przesyłu gazu, sprzedaż i dystrybucja energii elektrycznej)
- ▶ Transport (dostęp do infrastruktury portowej, kolejowej, lotniska)
- ▶ Branża telekomunikacyjna
- ▶ Sektor audiowizualny, media.

ODPOWIEDŹ NA KLUCZOWE PYTANIE

- ▶ Liczba spraw związanych z dostępem do infrastruktury kluczowej nie maleje mimo postępującej liberalizacji rynków;
- ▶ Przyjmowanie zobowiązań ze strony podmiotów stosujących zakazane praktyki coraz powszechniejszą praktyką w zakresie zagwarantowania dostępu do infrastruktury;
- ▶ Kształtowanie relacji między regulatorami a organami ochrony konkurencji;
- ▶ Wykorzystanie środków tymczasowych w celu skutecznej ochrony i stosowanie tych środków przez organy ochrony konkurencji i sądy;

BARDZO DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ !

Monika Tomczak-Górlikowska

Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych
Miller, Canfield, W. Babicki, A. Chelchowski i Wspólnicy Sp. k.

tomczak@pl.millercanfield.com

MICHIGAN

ILLINOIS

FLORIDA

NEW YORK

CANADA

CHINA

POLAND

MEXICO

**MILLER
CANFIELD**